

T.C. CUMHURBAŞKANLIĞI

12. Kalkınma Planı ve İnsan Hakları Eylem Planı gereği

Adalet Bakanlığı – HEGEM Vakfı ortaklığı ile yürütülen,

**“İNSAN HAKLARI, ŞİDDET ÖNLEME VE SOSYAL ARABULUCULUK BİLİNCİNİ
GÜÇLENDİRİCİ SAHA AKTÖRLERİ YETİŞTİRİLMESİ SEFERBERLİĞİ: 2023-2034”**

**VAKIF RESMİ ŞUBESİ BAĞLAMINDA KURULACAK
“YEMİNLİ SOSYAL ARABULUCULUK MERKEZLERİNİN”
TEŞKİLAT YAPISI VE ÇALIŞMA ESASLARI YÖNERGESİDİR**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 – Bu yönerge, HEGEM Vakfı Resmi Şubesi bağlamında kurulan “YEMİNLİ SOSYAL ARABULUCULUK MERKEZİ” (simge adı YESA-MER olarak anılacaktır) ile ilgili usul ve esasları ortaya koymak amacıyla düzenlenmiştir.

Kapsam

Madde 2 – Yönerge; Yeminli Sosyal Arabulucu aktörlerin yetiştirme ve sicil işlemlerine ait hükümleri ve Hizmet Modelleri bağlamındaki faaliyetleri, Merkez yapısı ve işleyişi ile ilgili düzenlemeleri kapsar.

Dayanak

Madde 3 – Bu yönerge; Cumhurbaşkanlığı 11. Ve 12. Kalkınma Planları, İlgili Resmi Mevzuat, HEGEM Vakfı Resmi Senedi, Adalet Bakanlığı’nın, ilgili Bakanlıklara ve Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığına gönderdiği E-60374460-045.02.70/32289 sayılı yazısı, Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı 06 01 2022 tarihli iş birliği protokolü belgesi; Vakıf Genel Kurulu ilgili proje kararları esas alınarak hazırlanmıştır.

TANIMLAR

Madde 4 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Bakanlık: Adalet Bakanlığını,
- b) Vakıf: Şiddetle Mücadele Vakfını,
- c) Şube: Vakıf Resmi Şubesini,
- d) Merkez: Sosyal Arabuluculuk Merkez’ini,
- e) Genel Başkan: Vakıf Genel Başkanını,
- f) Müdür: Merkez Müdürünü,
- g) Kurul: Merkez hizmet birimini, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezin, Amaçları ve Faaliyetleri

Merkezin amaçları

MADDE 5 – (1) Merkezin amaçları şunlardır:

- a) “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Etkin Saha Aktörleri Yetiştirilmesi Seferberliği: 2024-2034”** programının gerçekleşmesini sağlamak.
- b)** Şiddetin daha ortaya çıkmadan, aile, okul, işyeri ve diğer sosyal ortamlarda önlenmesine yönelik etkin hizmet modelleri geliştirmek ve uygulamak.
- c)** Ulusal ve uluslararası düzeyde toplumsal gruplar, şirketler, kurumlar, kuruluşlar ve kişiler arasında yaşanan anlaşmazlıkların barışçıl yollarla çözümü için çalışmalar yapmak; toplumda yüksek güven kültürünün oluşabilmesi bağlamında, “Yeminli Sosyal Arabulucu”, “Yeminli Aile Arabulucusu”, “Yeminli Şiddetle Önleme Danışmanı” ve “Yeminli İnsan Hakları Danışmanı” yetiştirmek üzere, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde ulusal ve uluslararası düzeyde sertifika programları düzenlemek; bu program mezunları için akredite/tasnif yapıları oluşturmak.
- d)** Giderek artan aile içi ve akrabalar arası şiddeti, sosyal dışlamayı, ayrımcılığı önleyici yönde kuramsal ve uygulamalı araştırmalar yapmak; “Aile Temelli Arabuluculuk ve Müzakere” merkezleri kurulması yönünde sertifika programları düzenlenmesi ve hizmet alanları oluşturulması yönünde çalışmalar yapmak; projeler geliştirmek ve yürütmek.
- e)** Farklı inanç, düşünce ve kültür grupları arasındaki ilişkilerde, göçle ülkemize gelenlerin sosyal uyumunda, vatandaş-devlet ilişkilerinde güven artırıcı faaliyetlerde bulunmak; bu ilişkilerin daha demokratik zeminine oturması yönünde sosyo-kültürel ve bilimsel çalışmalar yapmak; farklılıklara saygı bilincini güçlendirmek, birlikte yaşama kültürünün inşası ve yüksek güven kültürünün kazanımı açısından bütünlleştirici sosyal projeler geliştirmek ve uygulamak.

Faaliyetler ve ilkeler

MADDE 6 – (1) Merkezin faaliyetleri şunlardır:

- a)** İnsan hakları, şiddetle sivil mücadele, alternatif anlaşmazlık çözümü, sosyal arabuluculuk olguları başta olmak üzere, Vakfın kuruluş amaçlarının gerçekleşmesine katkıda bulunmak.
- b)** İnsan Hakları, Şiddetle Sivil Mücadele ve Sosyal Arabuluculuk bilincini güçlendirmek.
- c)** Sosyal dokuyu güçlendirme yolu olarak her tür arabuluculuğun yaygınlaşmasını sağlamak.
- d)** Türkiye’de arabuluculuğun Batı ülkeleri standartlarında gelişimini sağlamak.
- e)** “Aile Temelli Arabuluculuk” modelinin Türkiye’de kurulmasını ve gelişimini sağlamak.
- f)** “Kampüs Arabuluculuğu Modeli” geliştirmek ve yaygınlaşmasını sağlamak.
- g)** “Okul Merkezli Arabuluculuk” modeli geliştirmek ve yaygınlaştırmak.
- h)** “İş Hayatında Sosyal Arabuluculuk” modeli geliştirmek ve yaygınlaşmasını sağlamak.
- i)** “Yerel Yönetim Eksenli Sosyal Arabuluculuk” modeli geliştirmek ve uygulamak.
- j)** Sertifika programlarını ve sertifika uygulama/seminer yönergelerini hazırlamak.
- k)** “Yeminli Sosyal Arabuluculuk”, “Yeminli Şiddet Önleme Formatörlüğü” ve “Yeminli İnsan Hakları Danışmanlığı” eksenli akredite/tasnif sistemleri oluşturmak.
- l)** İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk alanlarında tüm çalışanların gelişimlerinin ve haklarının güçlenmesini destekleyici çalışmalar yapmak; bu yönde sendika dahil, paydaş kurum, kuruluşlarla iş birliği içinde ihtiyaç duyulacak yeni hizmet/görev yapıları oluşturmak.

İlkeler

MADDE 7 – (1) Merkezin ilkeleri şunlardır:

- a) Temel hak ve özgürlüklere saygı
- a) Etik değerlere bağlılık
- b) Bilimsel özerklik
- c) Çözüm odaklılık
- d) İnsanilik
- e) Verimlilik
- f) Objektiflik
- g) Güvenilirlik
- h) Evrensellik
- i) Hukukilik
- j) Millilik
- k) Yenilikçilik

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Teşkilata İlişkin Esaslar

Kuruluş

MADDE 8 – (1) Vakıf Genel Kurulu kararı ile, ülke düzeyinde ve yurt dışında ihtiyaç duyulan illerde ve ilçelerde, “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” hizmetlerini yürütmek üzere **“Vakıf Şubeleri”** kurulur. Vakıf şubesini temsilen yapılandırılacak **“Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezi Yönetim Kurulu”**, ilgili Şube Üyelerinden ya da Şube üyesi olmayan “Vakıf Yasal Temsilcisi” kişilerden oluşur.

(2) “Vakıf Şube Yönetim Kurulu” veya “Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezi Yönetim Kurulu” en az 3 ve en fazla 7 kişiden oluşur; Merkez birimlerinde (kurul, ofis, komisyon vb.) üye sınırlaması yoktur.

Merkez Yönetim Kurulu

MADDE 9 – (1) Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezi Yönetim Kurulu; Merkez Müdürü, Merkez Müdür vekili ve Merkez Müdür yardımcıları ile Merkez Genel Sekreteri katılımıyla oluşur.

(2) “Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezi yönetiminde ya da birimlerinde görevlendirmeler Vakıf Şube Yönetim Kurulu teklifi ve Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile olur. Görevlendirme süreleri, Vakıf yönetim kurulu takdirine göre belirlenir.

(3) Şube ve Merkezin işleyişinde, yeteri kadar idari personel bulunur; personel yapısını oluşturanlar, STK hukuku üzerinden gönüllü, yarı zamanlı, tam zamanlı çalışma biçiminde konumlu olabilirler.

(4) Şube Yönetim Kurulu ve Merkez Yönetim Kurulu ihtiyaç duyulduğu zamanlarda toplanır. Şube Yönetim kuruluna “Şube Başkanı” ve Merkez yönetim kuruluna “Merkez Müdürü” başkanlık eder. Her iki kurul ihtiyaca göre ortak toplantılar yapabilir ve ortak kararlar alabilirler. Ortak toplantılar Şube başkanı çağırısı ya da Vakıf Yönetim Kurulu başkanlığı çağırısı ile olur. Ortak toplantıları, bulunduğu zaman Vakıf Yönetim Kurulu Başkanı yokluğunda ise Şube Başkanı yönetir.

Merkez Müdürü; Atanması ve Görevleri

MADDE 10 – (1) Merkez Müdürü, Vakıf Yönetim Kurulu tarafından atanır.

(2) Merkez Müdürü, Genel Başkan tarafından onaylanan iş bölümüne göre verilen görevleri yerine getirir; görevli olduğu projelerde ve Merkez birimlerinde yapılan iş ve işlemlerin usulüne uygun şekilde yürütülmesi konusunda gereken koordinasyonu sağlar; Genel Başkan tarafından verilen diğer işleri yapar. Merkez Müdürlüğü herhangi bir nedenle boşalırsa, Şube Başkanı teklifi ve Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile yeni görevlendirme yapılır. Süresi biten Merkez Müdürü birden fazla olarak görevlendirilebilir.

MADDE 11 – Merkez Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri şunlardır:

- a) Merkezi, Şube kuruluş “dayanak” mevzuatına göre yönetmek ve temsil etmek.
- b) Merkezin düzenli, verimli çalışmasını sağlamak ve bu konuda gerekli tedbirleri almak.
- c) Merkezin görevlerinin, hedef, strateji ve ilkelerinin gerçekleştirilmesi için gerekli olan koordinasyonu sağlamak, planlamaları yapmak; sertifika başarı belgelerini onaylamak.
- d) Vakıf, Şube ve Merkez üyelerinin gelişimi, güçlenmesi, daha etkin çalışma imkân/fırsatlarına ulaşması ve haklarının aranması için çalışmalar yapmak.
- e) Vakfın amaçlarına uygun, akademik faaliyet plan ve programlarının hazırlanmasını ve Vakıf Yönetim Kurulu tarafından onaylanmasını sağlamak.
- f) Vakfın amaç ve faaliyetleri kapsamında kurum/kuruluşlarla iş birliği protokolleri imzalamak,
- g) Vakıf ve Merkez onaylı sertifikaların, Bakanlık protokolü tanımlarına göre tasnif/akredite süreci ile ilgili
- h) Sosyal Arabuluculuk Akreditasyon Sistemi kurulması için çalışmalar yapmak.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sosyal Risk Araştırmaları Kurulu

MADDE 12 – (1) Sosyal Risk Araştırmaları Kurulu, Merkez Müdürü teklifi, Vakıf yönetim kurulu onayı ile görevlendirilen bir “**Kurul Başkanı**” tarafından yönetilir. Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile, Kurul için ihtiyaç gereği sayıda üye görevlendirilebilir.

(2) Kurul, her türlü şiddetin, suçun, uyuşturucuya ve intihara yönelişin sebeplerinin bilimsel yöntemlerle araştırılması, şiddet önleme bağlamında ihtiyaç duyulan sosyal hizmet modellerinin ortaya konması ve uygulanması, konularla ilgili farklı projeler geliştirilmesi ve uygulanması, şiddet önleme sertifika programlarının geliştirilmesi konularında çalışmalar yapar; öneriler geliştirerek Başkanlığa sunar.

Sosyal Arabuluculuk Kurulu

MADDE 13 – (1) Sosyal Arabuluculuk Kurulu, Merkez Müdürünün teklifi, Vakıf Yönetim Kurulu onayı ile görevlendirilen “**Kurul Başkanı**” tarafından yönetilir. Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile, Kurula ihtiyaç kadar üye görevlendirilebilir.

(2) Zamanla ihtiyaca göre;

- a) “Aile Temelli Müzakere ve Arabuluculuk Birimi”
- b) “Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk Birimi”
- c) “Kentsel-Yerel Sosyal Arabuluculuk Birimi”
- d) “İş Hayatında Sosyal Arabuluculuk Birimi”
- e) “**DANIŞ 11**” Çevrimiçi Sosyal Arabuluculuk Birimi” vb. gibi başka birimler de kurulabilir.

İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Kurulu

MADDE 14 – (1) İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Kurulu yönetimi, Vakıf Genel Başkanının teklifi ve Vakıf Yönetim Kurulu onayı ile görevlendirilen bir “**Kurul Başkanı**” tarafından yönetilir. Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile, Kurul için ihtiyaç olduğu kadar üye görevlendirilir.

(2) Kurul, insan haklarının geliştirilmesi ve şiddetin daha ortaya çıkmadan önlenmesi bağlamında ihtiyaç duyulan sosyal hizmet modellerinin ortaya konması bağlamında projeler geliştirir; bu alanda yürütülen sertifika programlarının yenilenmesi ve yaygınlaştırılması için çalışmalar yapar.

Yerel Demokrasi ve Akreditasyon Kurulu

MADDE 15 – (1) Yerel Demokrasi ve Akreditasyon Kurulu, Vakıf Genel Başkanının teklifi, Vakıf yönetim Kurulu onayı ile görevlendirilen “Kurul Başkanı” tarafından yönetilir. Vakıf Yönetim Kurulu kararı ile, Kurul için ihtiyaç olduğu kadar üye görevlendirilir

(2) Yerel Demokrasi ve Akreditasyon Kurulunun Görevler Şunlardır:

- a)** Belediye yönetimlerinin insan hakları, şiddet önleme ve sosyal arabuluculuk konularında hizmet yapıları ve faaliyetler oluşturmaya yönelik çalışmalar yapmak; bu bağlamda sosyal hizmet model ve yapıları geliştirmek, uygulamalarında yer almak.
- b)** Vakfın/Merkezin her türlü eğitim ve danışmanlık faaliyetleri için (önleyici rehberlik, koruyucu hukuk, onarıcı adalet) program geliştirmek; Vakıf Resmi Senedi 4.2 ve 4.11 Maddeleri bağlamında, sahada (seçilen il/ilçelerde) hizmet alanları oluşturmaya yönelik çalışmalar yapmak.
- c)** Kentlerde belediyelerin diğer kamu kurum ve kuruluşları ile STK’larla iş birliği içinde vatandaş odaklı demokratik katılım süreçlerine katkı sağlayacak etkileşim platformları/birlikleri oluşturmak.
- d)** Vatandaşların yönetim süreçlerine daha etkin katılımını sağlayacak şeffaflık düzeyi yüksek yönetim anlayışı bağlamında teknoloji-ARGE yapıları eksenli iş birlikleri oluşturmak.
- e)** Tolumun ihtiyacı olan sosyal hizmetlerin, akademik ve teknolojik düzeyi yüksek hizmet anlayışı ile planlanması, modellenmesi ve hayata geçirilmesi ilkesinden hareket etmek.
- f)** Tanımlanan sertifika programları gereği yıllık planlar hazırlamak, ilgililerin onayını müteakip yayınlamak ve gerçekleştirilmesini sağlamak; belgelendirme aşamasında sertifikanın niteliğine göre, yurt içi ve yurt dışı akreditasyon faaliyetlerini yürütmek.
- g)** Proje faaliyetleri ekseninde yurt içinde ve yurt dışında çeşitli toplantı, seminer, sempozyum, kongre, sertifikalı eğitimler ... gibi faaliyetleri (sektörel, standart bazlı, teknik ve benzeri) takip ve organize etmek; personel belgelendirme materyallerini (kitaplar, notlar, yıllık programlar, sunumlar, kırtasiye, tanıtım broşürleri ve benzeri) temin etmek ve güncel belgelendirme dokümanı arşivi oluşturmak.
- h)** Katılımcıların, başarı ve yetki belgelendirme programlarının kontrolü ve TÜRKAK ile Avrupa Kalite Teşkilatı'nın öğrenci/katılımcı belgelendirme şemasında, belgelendirme yapılan ilgili standartlarda ve TS EN ISO/IEC 17024 Standardında yapılan değişiklikleri takip etmek, süreç içinde gerekli uyarlamaları yapmak, uygulama ile ilgili değişiklikler konusunda ilgili taraflara bilgi vermek, konu bazlı çalışma grubu vb. toplantılara katılmak, görüş vermek ve uygulama yapmak.
- i) Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezleri** eksenli faaliyetlerin, denetimi ile ilgili akreditasyon sistemi kurmak; denetçiler yetişmesini sağlamak, hizmetlerin “Yeminli Sosyal Arabuluculuk Akreditasyon ve Uygulama Yönergesi” esaslarına göre yürütülmesiyle ilgili denetim mekanizmaları kurmak.

Bilim Üst Kurulu

MADDE 16 – “Bilim Üst Kurulu”, Vakıf Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek en az 5 ve en fazla 11 akademisyenden oluşur. Kurul, bilimsel faaliyetlerinin planlanması, yürütülmesi, sertifika kitaplarının ve sertifika eğitim programlarının hazırlanması, uygunluğunun onaylanması, bilimsel araştırma sonuç raporlarının oluşturulması görevlerini yerine getirir. “Bilim Üst Kurulu”, Vakıf Yönetim Kurulu Başkanlığına, “bilim alt kurulları”, “bilim ve eğitim komisyonları” kurulması yönünde teklif sunulabilir.

Etik Kurul

MADDE 17 – “Etik Kurul”, Vakıf Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek 4 akademisyen ile Merkez Müdürünün katılımıyla oluşur. Etik Kurul, Vakfın amaçları ve Merkez faaliyetleri ekseninde yürütülen çalışmalarda iş ve işlemlerin belirlenen standartlarda gerçekleşmesi hususlarında görevleri yerine getirir; yetki kullanır. Etik kurul Vakıf Yönetim Kurulu başkanlığının ve Merkez yönetim kurulu başkanlığının yazılı olarak bildirdiği işleri yerine getirir. Etik Kurul başkanlığını, Merkez Müdürü yürütür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sertifika Programlarının Faaliyet Usul ve Esasları

MADDE 18 – Proje sertifika programları “Dayanak” belge tanımlarına göre;

- a) Sertifika programları saha resmi yazıları Adalet Bakanlığı, diğer ilgili Bakanlıklar, Resmî Kurumlar, Paydaş Üniversite Rektörlük Makamları ve Vakıf Yönetimi tarafından yazılır.
- b) **HEGEM Vakfı**; yürütme ve koordinasyon işleri, öğretim elemanı (akademisyen) temini, sertifika programlarının tasarımı/üretimi ve kurullarca onayı işlerini yürütür.
- c) Sertifika Programları eğitim sürecinin yetki ve sorumluluğu koordinatör üniversitelere ait olacak, **Üniversite**, sertifika programlarının ilanı/resmi yazı, kayıtlar, katılımcılara ders ve materyallerin sunumu, sınavlar ve başarı belgelerini düzenlenip katılımcılarla ve Proje Yönetim Kurulu ile paylaşılması işlemlerinden sorumlu olacak,
- d) **“Arabuluculuk” (bütün dünya ülkelerinde olduğu gibi) bizde de ayrı bir meslek değildir.** “Arabuluculuk” geliştirilmiş özel bir beceridir; tercihe dayalı ek bir iştir. Bu proje sistematığı içinde “Sosyal Arabuluculuk” böyle anlaşılmalıdır. Sertifika programları organizasyonlarına Üniversiteler üzerinden katılarak başarılı olanlar isterlerse sicil sistemine başvurabilir; sicil kaydı alanlar (Hukuk Uyuşmazlıkları hariç) sosyal hayat alanlarında oluşturulacak değişik **“Yeminli Sosyal Arabuluculuk Uygulama Yapıları”** içinde faaliyette bulunabilirler.

Sertifika Program Türleri ve Kredi/Ders Süreleri

MADDE 19 – Programda yer alan sertifika programları ve süreleri şöyledir;

- a) Temel Yeminli Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- b) İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı (120 ders saati)
- c) Kentsel/Yerel Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- d) Okul Merkezli Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- e) İş Hayatında Sosyal Arabuluculuk (120 ders saati)
- f) İLERİ Aile Temelli Arabuluculuk (250 ders saati)
- g) İLERİ Yeminli Sosyal Arabuluculuk (250 ders saati)
- h) Kurum İçi Sosyal Arabuluculuk (Özel/Resmî kurumların talebine göre özel süreli)

Sosyal Arabuluculuk Mezuniyet, Sicil ve Yetki Süreci

MADDE 20 – Katılımcılar için “Yetkili Sosyal Arabulucu” olma esasları:

- a) Yetkilendirilmiş koordinatör Üniversite biriminde açılan “Yeminli Sosyal Arabuluculuk” sertifika programına katılmak ve yapılacak sınavları başarı ile bitirmek.
- b) “Sosyal Arabuluculuk Sicil Kaydı” (Proje Kurulu üyeliği, Yasal Yetkili temsilcilik) ilgili formlarını doldurarak yazılı başvuruda bulunmak.
- c) “Proje Kurulu” giriş üyelik ücreti **bir kereye mahsus alınmak üzere** (2026 yılı için) 5.000 TL’dir. Sonraki yıllarda başvuranlardan alınacak “ÜYELİK GİRİŞ ÜCRETİ” yeniden belirlenir.
- d) **“Yetkili/Yeminli Sosyal Arabulucu”** olarak **sicil** sisteminde yer alabilmek için, bu maddenin ilk üç bendindeki şartların yerine getirilmesi zorunludur.

MADDE 21 – Yetki Belgelerinin Düzenlenmesi:

- a) **“Yeminli Sosyal Arabulucu”**, “Yeminli İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanı” yetki belgesi hak edişleri Proje Kurulu tarafından belirlenir.
- b) **“Yeminli Sosyal Arabulucu”** olmayı hak edenler, sicil defterine işlenir,
- c) **“Yeminli Sosyal Arabulucu”** olmayı hak edenlere, yasal yetki belgeleri **üç imzalı** olarak düzenlenir ve PDF olarak E-Mail adreslerine gönderilir, (Kurucu üye olarak ilk gruptaki üyelere onaylı yetki belgeleri “2025 yılı içinde gönderilecektir.”)
- d) Proje Kurulu Üyesi ve temsilci olarak sicil sisteminde yer almayı hak edenlerin listeleri Vakıflar Bölge Müdürlüğüne bildirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Yerelde Sosyal Arabuluculuk Uygulama Yapıları ve Süreci

MADDE 22 – Resmî kurumların kendi iş alanlarında “Yeminli Sosyal Arabuluculuk”, “İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanlığı” faaliyetleri, ilgili Bakanlıkların mevzuatına göre şekillenecektir. (Bakanlıkların merkez ya da taşra teşkilatları kurum içi sosyal arabuluculuk yapıları oluşabilir, Sosyal Arabuluculuk Merkezleri hizmetlerinden veya “Danış 11” sisteminden yararlanılabilir.)

MADDE 23 – **Ülke düzeyinde** (illerde/ilçelerde) **“Vakıf Şubesi”** statüsünde **“Sosyal Arabuluculuk Merkezleri”** kurulacak; faaliyetler (iş ve işlemler) organizasyonlar bu merkezler üzerinden ihtiyaç sahibi kurum veya kişilerin başvurularına ve Vakıflar mevzuatına göre yürütülecektir.

MADDE 24 – **Yetkili şubeler/Merkezler**, yerelin ve günün serbest piyasa koşullarına göre hizmet usullerini, iş ve işlem maliyetlerini belirlemede yetkili olacaklardır. Genel prensip olarak şube faaliyetleri bağlamındaki gelirlerin %60’ı hizmet veren **“Sosyal Arabulucu”** ya da **“Danışman”** aktörlerin; %25’i Şubenin ve %15’i Genel Merkezin olacaktır.

MADDE 25 – Projenin, yürütme faaliyetleri kapsamında 2026 yılında başlamak üzere Uluslararası çevrimiçi **“DANIŞ 11”** sistemi hizmete girecek; bu çevrimiçi sistem üzerinden uzman aktörlerle **“Müzakere, Sosyal Arabuluculuk ve Danışma”** hizmetleri verilecektir. **“DANIŞ 11” Modeli** faaliyetlerine ait usul ve esaslar ayrı bir yönerge ile düzenlenecektir.

MADDE 26 – **Vakıf Şubesi statüsünde “Yeminli Sosyal Arabuluculuk Merkezi”** kurma yetkisi, illerde/ilçelerde talep ve uygun olmalarına göre “Denetimli Serbestlik Müdürlüğü”, “Halk Eğitim Merkezi Müdürlüğü”, “Yerel Yönetimler”, “Arabuluculuk Merkezleri”, “Aile Danışma Merkezi”, “Okul Müdürlüğü”, STK’lar ya da benzeri resmi veya özel yapılar üzerinden verilebilecektir. **Yasal Şube kurma yetkisi herhangi kurum veya kuruluşu bağlı olmaksızın “Sosyal Arabuluculuk Sicil Kaydı” olan temsilci üyelerimiz tarafından da kullanılabilir.**

MADDE 27 – Başlangıç olarak on yıllık bir süre için planlanan, “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha Aktörleri Yetiştirme” projesinde “Yeminli Sosyal Arabulucu”, “Yeminli İnsan Hakları ve Şiddet Önleme Danışmanı” olmak isteğe bağlı olarak planlanmıştır. Resmi Üst Politika Belgeleri, Bakanlık Stratejik Eylem Planları, Cumhurbaşkanlığı ve Bakanlık Genelgeleri proje sürecini ve hizmet normlarının yapısını şekillendirecektir.

MADDE 28 – Yukarıda (14. Madde) anlatıldığı üzere; Adalet Bakanlığı-HEGEM Vakfı ortaklığı ve Üniversiteler iş birliği ile yürütülmekte olan faaliyetler bir sosyal politika icraatıdır ve **Devlet Kurumları sorumluluğundadır.** Sosyal Arabuluculuk Merkezleri hizmetleri sunmakla; kurum ve kuruluşlar hizmet alımlarını kendi mevzuatına göre planlamakla yükümlüdür. Sertifika programlarından mezun olan katılımcıların **görevlendirme** ya da iş görmeleriyle ilgili, sertifika eğitimlerini veren **Üniversiteler** ve proje koordinasyon görevini yürüten **HEGEM Vakfı “kendi hizmet yapıları ve organizasyonları dışında” hiçbir sorumluluk taşımaz.**

Sosyal Arabuluculukta Evrensel İlkeler ve Etik Kurallar

MADDE 29 – Arabuluculuk bütün dünyada bir meslek değil, özel bir beceri ve ek bir iştir.

Arabuluculuk doğal, doğrudan ve rızaya dayalı adalet yöntemidir. Hiç kimse, sosyal arabuluculuk hizmetlerinden yararlanma hakkından mahrum edilemez. Önleyici rehberlik, koruyucu hukuk ve onarıcı adalet içeren hizmet yapı ve yöntemleri, öncelikle şiddetin daha ortaya çıkmadan önlenmesini, müzakere ve arabuluculuk kültürünün yaygınlaştırılmasını gerektirir. Yürütülen projenin temel amacı, bu gerekliliğin acilen hayata geçirilmesine katkı vermek, öncülük etmektir.

MADDE 30 – “Sosyal Arabulucu”, “İnsan Hakları Danışmanı” ve” Şiddet Önleme Danışmanı”

saha aktörleri şu evrensel ilkelere ve etik kurallara uymakla yükümlüdürler:

- a) Tarafsızlık
- b) Bilimsellik
- c) Gizlilik
- d) İnsanilik
- e) Objektiflik
- f) Adaletlilik
- g) Toplumsallık
- h) İnsan Hakları odaklılık

(Akreditasyon sürecine girmek isteyen “Arabulucu” ve “Danışman” adayları, başvuru belgeleriyle birlikte YEMİN FORMU sunmak zorundadırlar.)

Merkez Gelirleri ve Kullanımı

MADDE 31 – Merkezin gelirleri şunlardır:

- a) Sertifikalara bağlı olarak onaylanan/verilen “yetki belgesi” ücretlendirmeleri.
- b) Akademi faaliyeti olarak düzenlenecek kurslardan elde edilecek gelirler.
- c) Kongre ve sempozyum organizasyonlarından elde edilen gelirler.

Merkez gelirlerinin harcama yetkilisi, Vakıf Genel başkanıdır; Başkan isterse bu yetkisini yazılı bir kararla Akademi Başkanına devredebilir. Akademi gelirlerinden, tam zamanlı görevli olan Akademi Başkanına danışmanlık ya da telif hakkı olmak üzere huzur hakkı ödenir. Akademi faaliyetleri ekseninde diğer görevlilerle ilgili ücretlendirmeler dahil, kişilere ödenecek miktarlar Vakıf Yönetim Kurulu tarafından belirlenir.

Merkez eksenindeki mali işler, Vakıf gelir-gider makbuzları ve ihtiyaca göre **HEGEM Akademisi İktisadi İşletmesi** faturası ile yürütülür.

YEDİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 32 – “İnsan Hakları, Şiddet Önleme ve Sosyal Arabuluculuk Bilincini Güçlendirici Saha

Aktörleri Yetiştirilmesi Projesi” faaliyetleri HEGEM Vakfı Yönetim Kurulu tarafından yönetilecek; proje saha çalışmaları, illerdeki resmi şubelerimiz ve kanuni temsilcilerimizle yürütülecektir. Proje Yönetim Kurulu ilgili kararlarına bağlı olarak, illerde/ilçelerde kurulacak olan hizmet yapıları/birimleri yerelde katılacak olan paydaş kurum kuruluşların birlikteliği ile şekillenecek, güçlenecektir.

MADDE 33 – Sosyal Arabuluculuk hizmet yapı ve standartlarının kontrol ihtiyacına yönelik Vakıf Yönetim Kurulu tarafından görevlendirilecek bir “Akreditasyon Üst Kurulu” oluşturulacak ve bu üst kurulca TÜRKAK ve Avrupa Kalite Teşkilatı TS EN ISO/IEC 17024 Standartlarıyla uyumlu yapılanma yönergesi hazırlanacak; uluslararası sistemlere entegrasyon süreçleri başlatılacaktır

MADDE 34 – Sertifika Programları 2026 Yılı Genel Değer Belirlemesi Şöyledir:

250 ders saati süreli **İLERİ ARABULUCULUK** için: 30.000 TL

120 ders saati süreli TEMEL SOSYAL ARABULUCULUK için: 20.000 TL

120 ders saati süreli İNSAN HAKLARI VE ŞİDDET ÖNLEME DANIŞMANLIĞI için: 10.000 TL

(Kamu çalışanları ve iş birliği yapılan paydaş kurumlar için istisnalar saklıdır.)

MADDE 35 – Proje ve mevzuatı bağlamında açılan sertifika program katılımcıları kayıt yaptırdıkları yetkili Üniversitelerin yasal mevzuatına tabidir. Sertifika program şartlarının ilanı; başvuruların kabulü, materyallere erişim, örnek dersler, sınav uygulamaları, belgelendirme işlemleri sadece “Koordinatör Üniversite” yönetiminin yetki ve sorumluluğundadır.

MADDE 36 – Bu Yönergede hüküm bulunmayan hallerde, Vakıf Resmi Senedi hükümlerine ve Vakıf Genel Kurul ve Yönetim Kurulu kararlarına göre hareket edilir.

MADDE 37 – İŞBU YÖNERGE, dokuz sahife-otuz yedi maddeden ibaret olup; Vakıf Genel Kurul Kararı olarak ve 01 01 2026 tarihinden itibaren yürürlüğe girer. Yönerge HEGEM Vakfı Genel Başkanı tarafından yürütülür.

Aslı onaylıdır.